

Torrella

Vacarisses

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Prop de la plana de Torrella i de l'actual urbanització de Torreblanca
Emplaçament Prop del Km 31 de la ctra. C-58, camí en direcció sud, a uns 300 m

Coordenades:

Latitud: 41.58636
Longitud: 1.91197
UTM Est (X): 409310
UTM Nord (Y): 4604423

Classificació

Número de fitxa 08291 - 47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Gran masia amb un estat de conservació desigual
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000505000DG00D
Fitxes associades:

[Torrella](#)

[Hostal de can Torrella \(o casa vella de Torrella\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 12/04/2010 - 02:00

Descripció

Antiga masia d'origen medieval que consta d'un conglomerat de construccions al voltant d'un nucli central originari, el qual forma un clos tancat amb coberts independents a la part de migdia i una era enrajolada al sud-est. L'edifici principal és de planta rectangular, amb cossos annexats a nord i oest. És de planta baixa més planta primera i planta segona o golfes, i presenta una estructura que denota la seva antiguitat i una construcció progressiva amb múltiples fases sobreafegides. Els murs exteriors són de pedra, en general sense arrebossar, amb un parament de bona qualitat. La façana est té incorporats uns grans contraforts. La façana principal, encarada a migdia, presenta una línia de balcons a la primera planta (amb dintells de pedra i brancals de carreus) i un portal amb arc escarser. Sobre el balcó central hi ha una llinda amb un motiu religiós esculpit. En aquesta façana també es conserven restes, molt malmeses, del que havia estat un rellotge de sol. L'interior conserva força bé la tipologia tradicional. Els coberts adossats al costat nord, així com els de la banda sud, semblen força antics. Tot el conjunt és tancat per un clos fet amb paret de pedra amb dos portals d'entrada.

Observacions:

Llinda al cobert sud: "1682"

Història

Segons A. Hernández, el nucli inicial de la pairalia podria ser l'hostal de can Torrella o casa vella de Torrella, situada al costat del camí Romeu i actualment envoltada pel polígon industrial. Es tenen notícies del mas Torrella o Can Torrella del 1363, quan el seu possessor, Ramon de Torrella, vengué la propietat, formada pel mas principal i pels agregats (Ortola, Calcina, Cabot, Cocorella, Comabella, Pastor i Pla) al senyor del terme de Vacarisses, Joan Desfar. No sabem què va passar el segle següent, però els Torrella devien recuperar la possessió del mas, que al segle XVI ja només té dos dels masos agregats: el Pastor i el mas Pla, conreats per Salvador Torrella. La família Torrella continua estant al front del mas i els seus propietaris estan documentats a partir d'aquest moment. Foren Salvador Torrella (1534), Bartomeu (1597), Francesc, Pere (1634), Pere Joan (1698), Pere Joan, Pere (1727) i Pere (1759). Cal dir que l'any 1666 Pere Joan Torrella s'havia casat amb Antiga Castellet, la qual aportà com a dot els masos Castellet de la Torre, Beatriu i Torra. A mitjan segle XVIII el mas continuava pagant un cens de 10 sous, que calia fer efectiu del dia de Nadal al senyor del terme, i un altre cens de caràcter especial de 20 sous per celebrar quaranta misses a la capella de Sant Salvador de les Espases. Es coneixen les afrontacions detallades del mas a l'any 1727. El descendent de Pere Torrella fou Josep Torrella i Bonvilà. L'hereu d'aquest fou Pere Torrella i Costa; l'hereu d'aquest Josep Torrella i Margenat, el qual era el propietari del mas l'any 1855 i fou alcalde de Vacarisses. Segons un inventari de l'any 1841 la casa tenia un parell de bous, una mula, una truja amb sis garrins, 10 gallines i un gall. La família també tenia una casa al poble. L'any 1852 el mas constava de 6 quarteres de terres de regadiu, 29 de secà, 8 de vinya, 30 de bosc, 20 quarteres d'erms i 2 de roquissar. L'any 1920 la propietat del mas era a mans de Ramon Torrella, i el 1944 de les germanes Consol i Emília Torrella i Bonastre. Cap a la dècada de 1970 havia estat abandonada i fou recuperada de nou l'any 1979. Un dels darrers personatges amb aquest cognom fou el prelat Ramon Torrella, que va néixer a Olesa de Montserrat el 1923 i va ocupar alts càrrecs eclesiàstics.

Bibliografia

AA.DD. (2006). Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de recuperació o preservació. Ajuntament de Vacarisses; Associació Catalana de Municipis i Comarques; SART-FEC, Universitat de Vic, fitxa. 16
HERNÁNDEZ, Àngel Manuel (2009). Pàgines vacarissanes, p. 123-124

VALLS i PUEYO, J. (1995). "El mas Torrella", Balcó de Montserrat, núm. 320 (abril)

VALLS i PUEYO, J. (1999 "Els Torrella del segle XIX", Balcó de Montserrat, núm. 366 (febrer)

VALLS i PUEYO, J. (1995). "Inventari de can Torrella de l'any 1841", Balcó de Montserrat, núm. 368 (abril)

